

Микола Жулинський

ОСТРІВ У ВІЧНОСТІ БУВ ОБЦЯНИЙ МАЙСТРОВІ ЩЕ НА ЗЕМЛІ (до 70-річчя Володимира Дрозда)

У статті зроблено спробу зазирнути до творчої лабораторії відомого українського прозаїка, окреслити особливості його стильової манери, зв'язок доробку із соціальними проблемами часу написання творів.

Ключові слова: асоціативність, бурлеск, колективне підсвідоме, міфотворчість, поетика, фольклор.

Mykola Zhulynsky. An isle in eternity was promised to the Master when he was still alive (In commemoration of Volodymyr Drozd's 70th anniversary)

In this paper, the author attempts to gain insight into the creative work of a famous Ukrainian prosaist, thus sketching out his manner of writing and the interrelations between his oeuvre and the social problems of his time.

Key words: associativity, burlesque, the collective unconscious, creation of myths, poetics, folklore.

Володимир Дрозд, душа якого піднялася на острів у вічності 23 жовтня 2003 року на 65-му році життя, сподівався на милість Божу – на продовження земного життя заради реалізації своїх творчих задумів: “Ще маю я що сказати людям, ще душа наповнена, можливо, такою наповненою вона не була досі ніколи. За високим рахунком, мені ще потрібно років двадцять – тридцять літературної праці. Скільки б ще можна було зробити, Господи!”

Письменник цю свою мрію висловив у день свого народження, 25 серпня 1996 року, тоді, коли вже виношував задум роману “Острів у вічності”, головним героєм якого буде вісімдесятилітній письменник, Майстер. Точніше, його Душа, бо сам Майстер – автор роману “Острів у вічності” – з волі Володимира Дрозда сходить “із потяга живих” і починає жити “згустком ніким ніколи не дослідженої, безіменної, небесної, не земної енергії” [1, 29].

Ця енергія людської душі – жива органічна частина Космічного Розуму, Всесвітньої Душі, в існування, у реальність якої Володимир Дрозд вірив. Він був упевнений, що йому, як і кожній людині, судилося стати крихітною частиною складного “неосяжного духовного сплаву”, котрий нарощується кожною новою людською душею, кожним індивідуально витвореним духовним світом. Головне для нього як письменника – творити нову реальність, виплекати плід інтелектуально-художньої творчості як логічний результат інтенсивного духовного самоздійснення. Це означало для Володимира Дрозда “рости душею”, доростати впродовж усіх своїх земних днів “до Бога душею, сповненою

страждань і сумнівів” [1, 4]. Тому так зосереджено й напружено працювала його душа, бо вірив, що тільки в глибинному усамітненні душа здатна піднятися над світом реальності та вийти на високий рівень розмови із самим Богом. Уявляв собі появу на цьому грішному світі нової людини божественним актом, унаслідок якого частка Божого світла, маленький його промінчик оселяється в людській душі. Але як нелегко людині пронести крізь усе своє життя це сяєво Боже, не погасити його в суєті мирського життя, а навпаки, розпалювати цей духовний вогонь постійним самовдосконаленням, нарощуючи духовну енергію задля повернення її після смерті до небесної скарбниці Бога. Про це роздумував Володимир Дрозд в автобіографічному романі “Пришестя”, розвиваючи ідею нерозривності, єдності земного і небесного світів, яку, цю органічну єдність, забезпечує людська душа.

Письменник найбільше цінував той стан, коли поринав у солодку самотину й душа наповнювалася передчуттям споріднення з тим вищим духовним сплавом, котрий він іменував Творчим Початком. Митець цей стан уважав “осянням душі, озарінням душі”. Його душа не раз переживала моменти, коли народжувалося відчуття подоланості стіни між ним, митцем, і Богом, коли він міг утішатися радісним злиттям своєї душі зі світом Божим. Особливо разючими, незабутньо пам’ятними для Володимира Дрозда були ті миті, коли почала народжуватися книга “Листя землі”. Точніше, почала ця “Книга доль і днів минутих” виливатися на папір, і письменник не встигав образно оживлювати те, що вистраждала, пережила його душа, що пережили душі його земляків, його предків.

Для Володимира Дрозда душі його роду й народу – це своєрідне листя землі, яке шелестить на вітрах Часу, і мета письменника – почути ці голоси-шелести, “озвучити” їх образним словом і передати наступним поколінням. Його уява відроджувала й народжувала великий світ українського буття, котрий зосередився в його рідному краї, там, “де річка Невкля, де луки Сиволозькі і болото Замглай”, там, де минуло його дитинство, де ще пам’ятають його прадіда, ковала Семирозума, якому письменник дав ім’я Нестор, а прізвище – Терпило.

Голос легендарного Семирозума він чув іще в дитинстві – долинав цей голос із розповідей односельчан, матері, вселявався в його думки, у його душу й “вимагав” створення, виповідання того, що він, солдат Нестор, із волі самого Бога спостеріг у своєму Краю. Бо наділив його Господь даром чути й розуміти голос землі, голос душі людської, мову рослини, пташини, тварини та правом судити Божим судом людські вчинки.

Багата творча уява Володимира Дрозда “переселила” ще живого Нестора, прозваного Семирозумом, на небеса, на той Острів вічності, на якому й відбулася його зустріч із Богом. “Зостанешся оком моїм і вухом моїм у краї опісля літ своїх земних, скільки тобі одведено, і будеш ти судом моїм у ділах людських, і йтимеш крізь час і простір, допоки рішишся змінити хоч на йоту щось у вертепі земнім”, – так заповів Господь Семирозумові, і той по смерті тіла свого прийняв на душу всі страждання й болі, усі радощі й печалі односельців. Надивився-напереживався Нестор, наповнив по вінця душу кров’ю і стражданням своїх краян і жажнувся від того, як швидко опановується злом людська душа. Розгублений, пригнічений і вражений тим, як шал насильства, жорстокості, кривавої помсти, морального звиродніння охоплює його Край, він вибухає гнівом та образою на Бога, перекладаючи на Господа вину за всі біди і страждання людей Краю. Та Бог терпляче пояснює Несторові-солдату, що шукати винних за трагічні випробування людського роду слід не лише на небесах, а й на землі, бо саме людина разом із Богом творить “усе добро світу і усе зло світу”.

Творче життя В. Дрозда з перших його художніх “доторків” до образного Слова було підпорядковане творенню власного світу зі світла своєї душі. Згодом він вкладає до уст самого Бога такі заповідні слова: “Є велика таємниця душі людської, і її належить відкрити самій людині у поті, крові, муках і радощах земних”.

Свої думки, переживання, сподівання й відчуття прозаїк змушений був уже в перших своїх новелах та оповіданнях “загортати” у фольклорно-фантастичні шати, майстерно використовуючи засоби поетики усної народної творчості, у фантастичні народні сюжети, творчо застосовувати народний гумор, особливо ефективно чи не найдавніший жанр – небилицю. Оригінальне мистецьке явище – весела автобіографія Володимира Дрозда “Як я народився”, що в ній пакульський коваль Гнатко Копитович “сипав, ніби з бездонного мішка, небилицями”. На жаль, далеко не всі “Пакульські небилиці” (під такою назвою незадовго до завершення земного життя письменник підготував до друку всі “почуті” з вуст Гнатка Копитовича небилиці з давньої минувшини свого Краю) могли з’явитися в далекі вже сімдесяті роки двадцятого століття – лише невеличка їх частка побачила світ під назвою “Замглай, або В’язка небилиць з давньої минувшини, колгоспним ковалем переказаних”.

Володимир Дрозд – неперевершений майстер творення своєї власної, оригінальної художньої реальності. Володіючи потужною естетичною енергією, письменник завдяки мистецькому використанню фольклорно-фантастичних елементів – небилиці, міфообразів, розгорнутих міфометафор, алегорій, травестії, легенд, сказань, сміху, гумору, іронії, сатири, гротеску, дотепу, жарту – відкрив безмежні можливості для розгортання образно нестримної новаторської поетики національної словесної творчості. Парадоксальність мислення прозаїка зумовлена його природним даром химерно персоніфікувати елементи народної фантастики, “вироснені” на ґрунті історичного буття його Краю і трансформовані завдяки вигадливій фантазії письменника в конкретну українську дійсність.

“Коли світ розчаровував мене, я конструював світ заново...” – зізнавався Володимир Дрозд. Сірий, партикулярно сухий, регламентований, соцреалістичний світ письменника пригнічував, і він прагнув своєю нестримною уявою його оживити, розкошуванням сміху, іронії, жарту, бурлеску, гіперболізуванням умовно-химерних ситуацій розхитати усталені принципи й засади регламентованого соцреалістичного зображення дійсності. Особливо ефективно розгортав Володимир Дрозд на сюжетний простір новели чи оповідання парадоксальну “формулу” якогось епізоду чи образу з давніх народних вірувань, зрощував її з реальною ситуацією – і з’являвся оригінальний естетичний гібрид. Таке майстерне “нанизування” давніх народних химерій, небилиць, жартів, кумедних колізій на “шампур” реальності дивувало самого письменника, який і сам вражався й утішався цим химерно-іронічним, бурлескно-асоціативним сплетінням незвичного, фантастичного і звичайного, буденного. Своєрідними, суто “дроздівськими” фантазмагоріями наповнена чи не найхимерніша повість “Ірій”, яка після п’яти років цензурно-видавничих поневірянь у далеко не повному вигляді з’явилася друком 1974 року. Навіть домогтися того, щоби слово розпочиналося з літери “и”, письменникові коштувало неймовірних зусиль – “Словар української мови” Бориса Грінченка був тоді крамолою й не міг, хоча панівна вимова початкового *и* відображена там у 99 лексемах, правити за аргумент у суперечці з білодідівською командою творців “повного” Словника української мови в 11 томах. Від автора повісті вимагали писати “Ірій”, “Вирій” або взагалі змінити назву, бо ж, мовляв, в українській мові не повинно бути жодного слова, яке б розпочиналося літерою

и. Аргументом у запереченні написання слів із початковим *и* слугував навіть крамольний, також заборонений Правопис української мови 1929 року, в якому не було слів, які б починалися на *и*.

У наступному, після опублікування “Ирію”, році з’являється нарешті “Орфографічний словник української мови”, підготовлений Інститутом мовознавства ім. О.О. Потебні Академії наук УРСР. Виданий 1948 року невеличкий (понад 20 тис. слів) “Орфографічний словник” І.М. Кириченка, доповнений (до 40 тис. слів) і перевиданий у 1955 році, не міг задовольнити всіх потреб мовної практики. Новий, близько 114 000 слів, орфографічний словник, дивна річ, не подавав жодного слова, яке б починалося літерою *и*. Було слово “вирій”, не було – “ірій”, хоча в “Українському орфографічному словнику” (видання сьоме, перероблене і доповнене) на близько 172 000 слів (2007) слово “ірій” з’являється. Є і слово “вирій”, проте в цьому найновішому орфографічному корпусі не знайдете жодного слова на літеру *и*. Нема таких слів, спеціально виділених під літерою *и*, і в “Етимологічному словнику української мови” в семи томах, видання якого завершує Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України. Є лише одна “узаконена” норма “вирій”, хоча під цим словом наведені й такі форми написання, як “ирай”, “ирей”, “ирій”... Якщо приєднатися до пояснення авторами словника етимології слова “вирій”, а саме “українська форма з початковим **е** виникла внаслідок злиття прийменника **е** з іменником у сполученні **е ирїї** (куди?)”, то чому слово “ирій” не посіло свого самостійного місця в “Орфографічному словнику української мови”? Як і, до речі, такі лексеми, які чомусь “зачаїлися” в корпусі слів під літерою *і*: ил, ильще, ин’як, ирень, иржище, ириця, ирлець, ирха, ирчок... Скажуть деякі мовознавці, що це слова архаїчні, застарілі, не вживаються тепер, більшість із них запозичені з інших, переважно слов’янських мов... А як тоді бути з Шевченком?

Сірі гуси в ирій, ирій
по чотири, по чотири
полетіли;
Посип индикам,
Гусям дай.

Ірина Фаріон, навівши у своїй книжці “Правопис – корсет мови?” ці рядки з поезій Т. Шевченка, пише: “На сьогодні маємо “чортячо-небезпечного” свідка початкового **и** у цьому слові, а саме: вирій, де відбулося зрощення прийменника **е** з основою “слова: *птахи летіли у вирій (в ирїї)*” [2, 54]. Справді, наробив Володимир Дрозд бешкету в мовознавчих “засіках”, бо фонема **и** проситься на початкові позиції не лише в слові *ирїї*, а й в інших словах: *инопді, инкопи, иншомовний, индик, инїї, иржа, иржати, ирод, икати, икавка...*

Багатство українського слова, слова народного, живого, яскравого, образного, відкрилося в доробку прозаїка в дивовижно трансформованій повноті. Письменник щедро “вигортав” із криниць колективного підсвідомого скарби мовної творчості, плоди розкошування уявою багатьох поколінь, які породили ці притчі, легенди, казки, жарти, небилиці, прислів’я, цей дивовижний світ фольклору, фантазмагорій, народної міфотворчості. Він рано усвідомив, що його країни не втратили ще здатності сприймати реальність у міфологічному ключі, що народна фантазія ще не вичерпалася і ще зберігається віра в присутність одивненої реальності, в існування “паралельних світів” – віра в надприродні сили. І він замірився багатство народно-поетичного сприйняття світу не лише зберегти, а й “вживити” в літературу. І зробити це максимально

природно, без помітних зусиль, аби несподівані, дивовижні “свідчення” історичного буття українського народу органічно поєдналися із сучасністю. Більше того, щоб унаслідок використання та художньої інтерпретації фольклорно-фантастичних образів, сюжетів, мотивів виразнішим постав образ свого часу, світ сучасної людини, яку зсередини роз’їдає непогамовна жага егоцентричного самоствердження за всяку ціну. Ціною втрати моральності, бездуховності, відчуження від світу, відмови від своєї людської сутності й перетворення на звіра.

Унаслідок вселення “я” Петра Харлана в Андрія Шишигу (роман “Вовкулака” (1968-1974) відбувається перевтілення пасивного, нерішучого сільського хлопця в енергійного, агресивного соціального хижака, готового перегризти горло будь-кому на шляху до влади й багатства. Душа Андрія була вже підготовлена для переселення в нього “чорної Харланової сили”, бо він рано замірився жити “затишно, тепло і сито”, навчився блискавично пристосовуватися, вичікуючи свого “зоряного часу”. І він настав. Несподівано помирає його старший товариш Харлан, і Шишига раптом успадковує його посаду, миттєво вхопивши символ влади – портфель, перебирає на себе його квартиру й вигідні зв’язки, навіть коханку, його спосіб думання й поведінки.

Володимир Дрозд не випадково “обдаровує” свого героя таким прізвиськом, бо за віруваннями давніх слов’ян шишига – це злий дух, нечиста сила. Кар’єрист це знає й остерігає, точніше, погрожує, відчуваючи наявність у собі надприродних сил: “Андрій Шишига звуся. Шишига – злий дух, за слов’янською міфологією. Отже, стережіться!”

Злий дух не зникає, не гине, навпаки, він перевтілюється, набуває нових форм, перероджується, опановуючи нові соціальні реалії буття. “Прокидається” цей демон зла в душі “нового українця”, одного з чільних верховодів “зграї вовкулаків” Романа Гаркуші. Роман “Злий дух. Із житієм” з’явився друком 1995 року й розвиває цю ж, що й у “Вовкулаці”, тему боротьби добра і зла в людській душі та в людському співтоваристві. Зло блискавично опановує будь-яку ситуацію, майстерно імітуючи добро, використовуване ним найчастіше як прикриття істинної суті злодіянь. Тому “злий дух”, що вселився в новочасного бізнесмена Романа Гаркушу, обирає для соціальної мімікрії богоподібний лик, хоча насправді він служить Сатані.

Цей “повелитель, фундатор нової реальності” наділений хижацьким інстинктом знищити конкурента і владарювати. А те, що він утрачає в цій боротьбі за владу, за блага землі, за людські чисті душі, якою є душа наївної Єви, власну душу, перетворюється на духовно вироджену істоту, це його не жахає. Гаркуша не тільки безповоротно обрав шлях зла, а й прагне обґрунтувати у своїх проповідях, в автопортретах і картинах із цинічною самовпевненістю і зверхністю свою місійну роль. Уявляє себе новітнім Ісусом Христом, а своїх спільників, таких, як і він, цинічних, жорстоких, хижих і вовкодухих українських мафіозі, “апостолами”. Саме дванадцять “вовків ринкової економіки”, котрі повинні “заарканити, загнати в кошари, привчити до нового батога” звичайних громадян, і збирає на “таємну вечерю” Гаркуша, готуючи “торжество істинного Бога, ім’я якому сила, а не слабкість”.

Володимир Дрозд завжди, упродовж усього свого надзвичайно інтенсивного і плідного творчого життя, був особливо чутливий до змін у суспільній атмосфері, майстерно реагуючи на пониження духовної температури в настроях і почуттях його сучасників. Спостерігаючи переродження людини, особливо номенклатурної, унаслідок ідейно-моральної деформації політичної системи, письменник знаходить новаторські художні засоби, оригінальні форми ідейно-естетичного вираження суті й наслідків моральної та духовної

деградації української людини “епохи розвинутого соціалізму”. Письменникові вдалося створити художньо значущий національний літературний світ, у якому відкрилася через індивідуальне переосмислення й відтворення історичної реальності національно самобутня Сіверщина. По суті, фольклорно-міфологічна проза – це розгорнута метафора реальної дійсності, “вирощена” завдяки творчій уяві й фантазії митця на традиційній народній демонології, на слов’янських міфах, легендах, казках, переказах, притчах, небилицях, на елементах української сміхової культури і внаслідок творчого переосмислення спрямована на глибинне відкриття та пізнання історичної та сучасної долі української людини. Герої таких його романів, як “Катастрофа” (Іван Загатний), “Вовкулака” (Петро Харлан і Андрій Шишига), “Спектакль” (Ярослав Петруня), “Балада про Сластьона” (Йосип Сластьон), “Злий дух. Із житієм” (Роман Гаркуша), віддають на заклання власні душі заради самоствердження у формі чи то кар’єри, чи то слави, чи збагачення... Унаслідок непогамовного поривання задовольнити свої егоцентричні амбіції, вивищення за всяку ціну, передусім через моральні компроміси, відбувається переродження особистості, перетворення її на “вовкулаку”, на хижого, безжалісного звіра. Попереду – самотність, відчуження від людей, жах перед утратою свого Я, повне духовне спустошення і смерть власної душі.

Ця художньо майстерна проекція на сучасні проблеми українського буття здійснена письменником заради перестороги: якщо нація, суспільство не зреагує на моральну й духовну деградацію людини і влади, нас чекає суспільно-політична катастрофа. Ще 1966 року новелою “Білий кінь Шептало” 27-літній прозаїк застерігав від загрозованої руйнації особистості, перетворення її на безіменну частку колективної череди, сірої маси сліпих виконавців чужої волі, наказів, директив, постанов... А новели та оповідання “Хата”, “Колесо”, “Злодій”, “Сонце”, “Мудрий”, “Кінь Шептало на молочарні”, “Пігмаліон”... Ці та інші твори надзвичайно популярного жанру малих форм, із яких розпочинав письменник, провіщали з’яву оригінального митця. Зразу ж після опублікування збірок “Люблю сині зорі” (1962), “Парость” (1966), “Маслини” (1966) ім’я Володимира Дрозда асоціюється з творчими пошуками нової літературної генерації – когорта шістдесятників, тих запальних українських інтелігентів, котрі виривалися за межі ідеологічного контролю, бунтували супроти офіційних канонів мистецтва соціалістичного реалізму, намагалися оприлюднити нестандартні форми і прийоми естетичного антиконформізму. Тоталітарний режим пильнував таких, як Володимир Дрозд. Уже на початку 1963 року його було звільнено з роботи, згодом залишилася не з власної волі без роботи його дружина – талановита поетеса Ірина Жиленко, у серпні того ж шістдесят третього Володимира Дрозда ізолюють від суспільства службою в лавах Радянської Армії ген у Забайкаллі, потім – у Чернігові. “Шлях мій життєвий і творчий складний”, – сам письменник визначав свою долю правдиво, без сподівань на співчуття чи захоплення від нових поколінь. Змушений був заробляти на життя талантом, бо дар творити нову – художню – реальність відчув із юних літ. “Але поруч із відвертим заробітком усе життя, а воно наклалося на часи для літератури дуже нелегкі, писав я на повну силу і чесно, – зізнався щоденникові 1 вересня 1988 року, – писав, розвідуючи нові шляхи для нашої писемності, і маю сподіватися, що я перейду вогняну ріку часу, яка відділить праведних од неправедних і душею порожніх”.

Працював важко, виснажливо, до того ж часто хворів. Бували такі миті, що свідомість зупинялася на порозі повного відчаю, і тільки думка про родину, тривога за долю дружини та двох дітей змушувала зціплювати зуби й далі долати цей тернистий шлях творчості.

“По півроку і більше я майже не спав ночами, бродячи по квартирі чи навколо хати в селі. Біль, біль, біль. Медицина була безсила хоч чимось зарадити...” – згадував письменник 2 вересня 1989 року про той час виснаження, коли він, незважаючи на ці невимовні страждання, завершував сагу про Богомольців (роман-біографія “Ритми життя” 1974; роман “Дорога до матері”, 1979), коли писав повість “Люди на землі” (1975), романи “Інна Сіверська, суддя” (1983), “Спектакль” (1985), “Новосілля” (1986). Такий само тяжкий стан вигоряння тіла від нестерпних болів переживав Володимир Дрозд на початку дев’яностих, тоді, коли завершив та опублікував перший том “Листя землі”, почав друкувати повість-шоу “Музей живого письменника, або Моя довга дорога в ринок”, коли дописав роман “Убивство за сто тисяч американських доларів”, коли одержав значущі премії – Державну премію України імені Тараса Шевченка і премію Фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів.

Але він, розчавлений, виснажений жахливим болем, “нервово хворий, а то й психічно”, творив, бо вірив: “Відчуття, що в мені – Бог, і Він надиктовує мені, а я – лише записую. Відчуття пророка біблійного. Я – тільки інструмент для голосу Божого. І кимось давно було передбачено, що я ним стану. І в ім’я цього – усі падіння і злети душевні, і муки, духовні і фізичні” (31.08.1988).

Не полишав письменника в години та дні відступу болю страх, що біль повернеться і знову смерть зазиратиме настирно у вічі.

“Усе своє життя я ішов по грані, за якою смерть. Смерть для мене – така ж реальна, як і життя”, – про це ми довідалися лише тоді, коли в журналі “Київ” 2003 року з’явилися щоденники різних років із коментарями під назвою “Бог, люди і Я”. Створюється враження, що В. Дрозд емоційно світлими сповідальними спогадами, роздумами прощався з цим прекрасним і жорстоким світом, який він натхненно любив і в який, вірив, колись, як його герой Нестор Семирозум, повернеться: “... Повернеться на землю, до *життя живого, у живому часі*”. Повернеться у *свій час*. “Учора не був мій час, і сьогодні – не мій час. Якщо й настане коли-небудь МІЙ ЧАС, то лише після смерті моєї”, – занотує він 11 березня 1991 р.

Спричинене тривалими хворобами навикання свідомості до смерті виробило в письменника філософське ставлення до буття і небуття та іронічно-скептичний погляд на себе, на літературну славу, на лаврові вінки від майбутніх поколінь. Навіть свій заповіт Володимир Дрозд написав у жартівливо-іронічному ключі – згадаймо опис майбутнього пам’ятника в “Музеї живого письменника ...”, про який він нагадує в заповіді: “... Я – на вершині гори, деє поблизу Халеп’я, з глибокою думою на чолі про свій народ, а біля мене, зіпершись передніми ногами на мої груди, – мій Великий Жульєн і велика у своїх весняних почуттях до козла залюблена коза...”

Вірю, такий пам’ятник цьому химерникові-характернику, що з ним я впорядковував 1995 року першу книжку пса-поета, названого на мою честь Жульєном, під назвою “Тексти”, до якої я мав честь написати передмову, обов’язково буде. І обов’язково буде відтворений незабутній поет-філософ Жульєн, котрого також, як і нас із Володимиром Дроздом – мене повністю, а його – лише комуністичним крилом, захопила перспектива політичної кар’єри. Незважаючи на вчений ступінь доктора філології, Жульєн таки купився на можливість потрапити в “прохідний список” і записався в лави Радикальної партії, створеної донькою письменника Орисею. Та коли Жульєн побачив, як у двір письменницького будинку по вулиці Олесь Гончара щоранку в’їздить розкішна іномарка, на задньому склі якої зоріє напис “Демократична партія України”, він на роздум Дрозда подав ідею створити Партію любителів привілеїв. Пригадую, під час зустрічі Нового року ми вирішили ввести Жульєна до складу ЦК нової політичної організації. До речі, квиток №1 цієї партії, здатної (бо хто ж не прагне привілеїв) об’єднати всі партії і рухи, одержав саме пес-поет. Але

Жульєн Миколайович Собака не вмів зупинятися на досягнутому. Незабаром він виступить одним з ініціаторів (ідея належала Володимирові Дрозду) створення КУМ-партії. Аплодисменти присутніх на засіданні оргкомітету довго не вщухали – нарешті випала щаслива нагода об'єднати всіх кумів України. Це ж буде наймасовіша партія!

До останнього подиху Жульєн обіймав посаду директора Музею живого письменника, головним експонатом якого був сам Володимир Дрозд. Довго вмовляв Володимир Григорович скромного, але найвеличнішого поета серед собачого товариства ввійти до Асоціації українських геніїв із тим, щоби згодом очолити цю Асоціацію.

Володимир Дрозд, як і герой його роману “Острів у вічності” Майстер, “упродовж усіх своїх днів земних доростав до Бога душею, сповненою страждань і сумнівів”. Його душа поволі визрівала до Вічності, ще за життя він змирився з долею, дедалі частіше всамітнювався – відкривав простір душі для діалогу з Богом, для творчості, бо це було єдиною можливістю вгамувати “божевільну спрагу самовияву, самореалізації”. Чи не в нагороду за його подвижництво Господь іще за життя письменника обдарував його Островом у вічності: “Ось Острів тобі, поза часом і простором, живи у світі, тобою сотворенім, і твори нові світи...”

ЛІТЕРАТУРА

1. Дрозд В. Острів у вічності: Роман // *Березіль*. – 2001. – № 11-12.
2. Фаріон І. Правопис – корсет мови? Український правопис як культурно-політичний вимір. – Львів, 2005.

Володимир Дрозд

ДО ДРУЖИНИ ІРАЇДИ ВОЛОДИМИРІВНИ ЖИЛЕНКО, ДОЧКИ ІРИНИ ВОЛОДИМИРІВНИ ЖИЛЕНКО ТА СИНА ПАВЛА ВОЛОДИМИРОВИЧА ДРОЗДА

Я, Дрозд Володимир Григорович, вважаю за потрібне звернутися до вас із не вельми веселими заповітними, проблемами – з причини несподіваного погіршення свого здоров'я. Звичайно, проживу, я ще років зі сто, принаймні – двадцять, до вересня 2024 року, як мені одного вечора обіцяно було “голосами” на витачівських пагорбах. Тоді, на початку вісімдесятих, я теж у черговий раз помирав, але, як бачите, прожив ще два десятки літ і чимало зробив. То ж і тепер сподіватимемося на краще. Але роки є роки, та й Богові, цілком можливо, стане втомливим читати мої опуси, та ще не без докорів у бік Творця за пекучі недосконалості цього світу, і Він, врешті решт, може сказати: “Хай душа цього непогамованого писаки залишить тілесну коробку, підніметься на небеса і тут творить свої світи, якими їх уявляє...”

На випадок такого розвитку подій я і пишу свої заповітні нотатки.

1. Я не люблю і не хочу пишних похорон, а п'яне базікання на поминках – просто ненавиджу. Якщо я помру у лікарні, дуже прошу тіло одвезти одразу у крематорій, бо я прошу, вимагаю, аби мою тілесну коробку обов'язково спалили. У жодному разі – не завозити до так званої Спілки, і щоб жоден спілчанський функціонер і рота не розтулив над труною. Виступити дозволяю (і прошу) лише пана академіка Миколу Жулинського, який чи не єдиний із